

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
Karl Mikael Hansson Nordström	Telia	26.03.2026 09:42:25 UTC+02:00

Tämä dokumentti on sähköisesti allekirjoitettu

Sisällys: - Kansilehti (1 sivu)
- Alkuperäinen dokumentti (6 sivua)

Kansilehden sivu 1/1

Lupa- ja valvontavirasto

PL 20

13035 LV

kirjaamo@lv.fi

Viite: LVV-U/32798/2026

Metsähallituksen lausunto Kangaslammin tuuli- ja aurinkovoimahankkeen vaikutuksista Kaitojenvesien Natura-alueeseen

Lupa- ja valvontavirasto on kuuluttanut Kangaslammin tuuli- ja aurinkovoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksen (YVA-selostuksen). Suunniteltu tuuli- ja aurinkovoima-alue sijaitsee valtatie 23 pohjoispuolelle 3 km Parkanon keskustaajamasta länteen. Alueelle suunnitellaan enintään 19 tuulivoimalaa sekä enintään 148 ha laajuista aurinkovoima-aluetta. Hankkeesta vastaa Pohjan Voima Oy (Kangaslammin Energia Oy).

Osana YVA-menettelyä laadittiin luonnonsuojelulain 35 §:n mukainen arviointi hankkeen vaikutuksista Kaitojenvesien (FI0336005, SAC) Natura-alueeseen. Kaidatvedet on kapeaan murroslaaksoon syntynyt järviketju. Alue edustaa eteläisen Suomenselän karua luontoa. Alueen suojeluperusteena ovat kuusi luontodirektiivin luontotyyppiä (3160, 3260, 8220, 8230, 9010 ja 91D0) sekä luontodirektiivin liitteen II lajeista liito-orava.

Metsähallitus lausuu Natura-arvioinnista maanhaltijana sekä valtion luonnonsuojelualueiden ja suojeluun varattujen alueiden hoidon ja käytön suunnittelusta vastaavana viranomaisena.

Tehty Natura-arviointi (FCG Rakennettu Ympäristö Oy, päiväys 31.10.2025)

Natura-arviointi laadittiin Kaitojenvesien Natura-tietolomakkeen, valtion suojelualueiden biotooppikuvioiden sekä lajihavaintojen (Suomen lajitietokeskus 2024–2025, Kangaslammin hankkeen luontoselvitykset) pohjalta. Arviointi kohdennettiin hankkeen sähkönsiirtovaihtoehtoon SVE2 sekä Natura-alueen suojeluperusteena olevaan liito-oravaan. Etäisyyden vuoksi alueen luontotyypeihin ei arvioida kohdistuvan pinta-alamenetystä, reunavaikutuksen lisääntymistä tai hydrologia muutoksia.

Hankkeen luontoselvityksessä (FCG 18.11.2025) reittivaihtoehdon SVE2 alueella ei tehty havaintoja liito-oravasta. Potentiaalista elinympäristöä liito-oravalle esiintyy myös Kaitojenvesien Natura-alueen läheisyydessä Riuttasjärven länsirannalla. Lajitietokeskuksen aineistossa Natura-alueita lähimmät havainnot liito-oravasta ovat 1,6 km lounaaseen Natura-alueesta. Täältä liito-oravahavaintojen kulkuyhteys Kaidatveden Natura-alueelle on paikoin harvapuustoinen, mutta vielä toimiva.

Arvioinnin mukaan vaikutukset Natura-alueen liito-oravapopulaatioon muodostuvat ilmajohton raivaamisesta, jolla on vaikutusta lajin kulkureittien valintaan. Uusi 110 kV ilmajohto vaatii 46–50 ja 400 kV ilmajohto 56–62 metriä leveän johtokäytävän reunavyöhykkeet huomioiden. Liito-orava pystyy ylittämään liitämällä keskimäärin 50 m leveän aukan, mikäli sen molemmilla puolilla kasvaa riittävän korkeaa puustoa. Arvioinnin mukaan uuden johtoalueen rakentaminen 400 kV ilmajohtolla vaikuttaa liito-oravan liikkumiseen Natura-alueelta lounaaseen. Natura-arvioinnin mukaan sähkönsiirtovaihtoehdolla SVE2 arvioidaan olevan ilman lieventämistoimenpiteitä merkittäviä vaikutuksia liito-oravan esiintymiseen.

Yhteisvaikutusten arvioinnissa huomioidaan Kangaslammin hankkeessa suunnitellun voimajohton lisäksi Takakankaan-Pihlajaharjun ja Haitinkankaan tuulivoimahankkeet, joiden voimajohtot kulkevat liito-oravan tunnistetun kulkureitin poikki. Arvioinnin mukaan, vaikka Haitinkankaan hanke ei toteudu, niin yhteisvaikutukset Kaitojenvesien Natura-alueen suojeluperusteena olevan liito-oravaan arvioidaan merkittäviksi, jos Kangaslammin hankkeen sähkönsiirtoreitti rakennetaan 400 kV vaihtoehdon mukaisena.

Natura-arvioinnissa suunnitellun voimajohtoalueen poikki esitetään toteutettavaksi puustoinen viherkäytävä Kaitojenvesien Natura-alueen lounaispuolelle liito-oravan kulkureitin turvaamiseksi. Viherkäytävän tavoitteena on turvata liito-oravan liikkuminen johtoalueen etelä- ja pohjoispuolen välillä. Lisäksi arvioinnissa esitetään vaikutusten lieventämiskeinona sähkönsiirron toteuttamista 400 kV ilmajohton sijaan 110 kV voimajohtolla. Myös tässä tapauksessa liito-oravan kulkuyhteyden turvaamiseksi voidaan perustaa johtoalueelle edellä kuvattu viherkäytävä. Esitetyillä lievennystoimilla vaikutuksia liito-oravaan ei arvioida merkittäviksi.

Metsähallituksen lausunto Kaitojenvesien Natura-arvioinnista

Natura-arvioinnin toteutustapa ja asianmukaisuus

Metsähallitus katsoo, että Natura-arviointi on kohdennettu luonnonsuojelulain mukaisella tavalla suhteessa alueen suojeluperusteena oleviin lajeihin ja

Metsähallitus

luontotyyppeihin. Arviointi on kohdennettu Kaitojenvesien Natura-alueen suojeluperusteena olevaan liito-oravaan, kun taas luontotyyppeihin vaikutuksia ei arvioida aiheutuvan.

Kangaslammin hankkeen luontoselvityksessä 2024–2025 (FCG, päiväys 18.11.2025) voimajohtokäytävän luontoarvoja (kasvillisuus, liito-orava) on kartoitettu myös Natura-alueen ohituskohdissa. Luontoselvityksen havaintoja alueen nykytilasta ei Natura-arvioinneissa pääasiassa hyödynnetä, vaan arviointi perustuu pääasiassa vanhoihin lajihavaintoihin ja karttatarkasteluun. Metsähallitus katsoo, että maastossa tehdyt havainnot voimajohtokäytävän ja siihen rajautuvien alueiden kasvillisuudesta olisivat täydentäneet arviointia arvioitaessa reunavaikutusten voimakkuutta tai Natura-alueen kytkeytymistä alueen ulkopuolisiin elinympäristöihin. Erityisesti liito-oravan osalta arviointiin liittyy Metsähallituksen näkemyksen mukaan merkittävää epävarmuutta, koska lajin esiintymistä ei Kaitojenvesien Natura-alueella ja sen ympäristössä ole kattavasti kartoitettu.

Natura-arvioinnissa arvioidaan ensisijaisesti hankevaihtoehdon SVE2 vaikutuksia Kaitojenvesien Natura-alueeseen. Tuuli- ja aurinkovoima-alueen sekä muiden sähkönsiirtoreittien etäisyys huomioiden Metsähallitus pitää tätä rajausta perusteltuna. Vaihtoehdon SVE2 alavaihtoehdot esitetään Natura-arvioinnissa kuitenkin epätarkasti. Hankekuvauksen (kpl 2) mukaan voimajohto voidaan toteuttaa joko 110 tai 400 kV voimajohdolla. Natura-arvioinnissa 110 kV voimajohtoa tarkastellaan sen sijaan vaikutusten lieventämiskeinona, eikä varsinaisena hankevaihtoehdona 400 kV voimajohdon tapaan.

Arvioidun hankkeen vaikutukset Kaitojenvesien Natura-alueeseen aiheutuvat käytännössä ainoastaan sähkönsiirtovaihtoehdosta SVE2. Tästä syystä mm. Natura-arvioinnin hankekuvaus (kpl 2) sekä lähialueiden hankkeiden (kpl 2.1) esittely olisi Metsähallituksen näkemyksen ollut perusteltua tehdä keskittyen ainoastaan tähän vaihtoehtoon.

Vaikutukset luontodirektiivin luontotyyppeihin

Suunniteltu voimajohto ohittaa Kaitojenvesien Natura-alueen noin 100 metrin päästä alueen eteläpuolella. Kaitojenvesien Natura-alueen eteläosat on kuvioitu pääosin silikaattikalliot-luontotyyppiin (8220). Suunnitellun voimajohtokäytävän raivaaminen Natura-alueen eteläpuoliselle Salminkallion kalliometsäalueelle (kalliometsät luontotyyppinä NT) tulee muuttamaan merkittävästi kalliometsien tilaa Natura-alueen eteläpuolisella kallioalueella. Silikaattikalliot eivät luontotyyppinä ole todennäköisesti erityisen herkkä luontotyyppi mm. reunavaikutuksen lisääntymiselle eikä vaikutus

luontotyyppiin tästä syystä ole todennäköisesti merkittävä. Metsähallitus katsoo, että arvioinnin johtopäätökset ovat Kaitojenvesien Natura-alueen luontotyyppien osalta perustellut eikä hankkeella ole todennäköisesti merkittävää vaikutusta luontodirektiivin luontotyyppeihin Natura-alueella.

Liito-orava

Hankkeessa Kaitojenvesien Natura-alueen eteläpuolelle toteutetaan 100 tai 400 kV voimajohto. Natura-arvioinnin (kpl 7.2.1) mukaan hankkeen toteuttaminen ei vaikuta liito-oravan todettuihin elinympäristöihin, vaan vaikutukset muodostuvat lajin kulkureitteihin ja potentiaalisiin tulevaisuuden elinympäristöihin kohdistuvista muutoksista. Metsähallitus huomauttaa, että arvio perustuu tältä osin oletukseen, ettei liito-orava nykyisin hyödynnä Natura-alueen eteläosiin sijoittuvia, lajille soveltuvia alueita.

Metsähallitus on Kangaslammin tuuli- ja aurinkovoimahankkeen YVA-ohjelmasta antamassaan lausunnossa (MH 3042/2024, päiväys 28.11.2024) todennut, ettei sillä ole ajantasaisia tietoja liito-oravan esiintymisestä Kaitojenvesien Natura-alueella. Natura-alueen eteläosat ja alueen eteläpuolinen Salminkallio on liito-oravan elinympäristömallinnuksessa (Luonnonvarakeskus ja Liito-orava-LIFE-hanke. <https://laji.fi/about/5922>) arvioitu lajin kannalta erittäin potentiaalisiksi elinympäristöiksi. Mikäli liito-orava esiintyy em. alueella, tulee hankkeen toteuttaminen heikentämään todennäköisesti merkittävästi lajin esiintymistä Natura-alueen eteläosissa.

Natura-arvioinnin (kpl 7.2.1) mukaan suunnitellun hankkeen vaikutukset liito-oravaan arvioidaan 400 kV voimajohdon osalta merkittäviksi. Merkittävät vaikutukset voidaan arvioinnin mukaan kuitenkin välttää lieventämistoimenpiteillä, joita ovat viherkäytävän toteuttaminen liito-oravan arvioidulle kulkuyhteydelle (Kuva 9) sekä hankkeen toteuttaminen 400 kV sijaan 110 kV voimajohdolla. Metsähallitus katsoo, että viherkäytävän toteuttaminen Natura-arvioinnissa tunnistetulle viherkäytävälle turvaa molempien voimajohtovaihtoehtojen (400/110 kV) osalta todennäköisesti riittävällä tavalla tunnistetun kulkuyhteyden säilymisen Riuttasjärven länsirannalla. Viherkäytävän toimintakyky riippuu kuitenkin osaltaan voimajohtokäytävää ympäröivien metsäalueiden maankäytöstä.

Yhteisvaikutusten osalta Natura-arvioinnissa tarkastellaan Kangaslammin tuuli- ja aurinkovoimahankkeen sähkönsiirron lisäksi Takakangas-Pihlajaharjun ja Haitinkankaan tuulivoimahankkeiden voimajohtoja, jotka sijoittuvat Kaitojenvesien Natura-alueen lounaispuolelle. Metsähallitus katsoo, että yhteisvaikutusten

arvioinnissa on tunnistettu keskeiset hankkeet ja yhtyy arvioinnin johtopäätökseen, että Kangaslammin hankkeella voi 400 kV voimajohtovaihtoehdon osalta olla merkittäviä vaikutuksia liito-oravan kulkuyhteyksiin. Metsähallitus kuitenkin katsoo, että myös pienemmän vaihtoehdon (110 kV) osalta vaikutukset voivat nousta merkittäviksi ja myös muiden hankkeiden kuin Kangaslammin osalta voi olla tarpeen toteuttaa liito-oravan liikkumista turvaavia viherkäytäviä.

Kokonaisuudessaan Metsähallitus katsoo, ettei suunnitellulla hankkeella ole merkittävää vaikutusta liito-oravan tunnistettuun kulkuyhteyteen Riuttasjärven länsipuolella, mikäli hankkeen yhteydessä alueelle toteutetaan liito-oravan liikkumista turvaava viherkäytävä. Arvioitaessa vaikutusta liito-oravan esiintymiseen Kaitojenvesien Natura-alueella arviointiin liittyy Metsähallituksen näkemyksen mukaan kuitenkin merkittävää epävarmuutta, koska liito-oravan esiintymisestä Riuttas- ja Savajärvien länsipuolella sekä Natura-alueen eteläosissa ei ole yksityiskohtaista tietoa. Tietopuutteen merkitystä korostaa liito-oravan elinympäristömallinnus, joka viittaa Natura-alueen eteläosissa olevan erityisen soveliaita elinympäristöjä liito-oravalle.

Johtopäätökset

Metsähallitus katsoo, että Kangaslammin tuuli- ja aurinkovoimahankkeen Natura-arviointi on toteutettu pääosin luonnonsuojelulain edellyttämällä tavalla ja arvioinnit on kohdennettu Kaitojenvesien Natura-alueen suojeluperusteena oleviin luontotyypeihin ja lajeihin. Arviointiin liittyy liito-oravan osalta kuitenkin epävarmuutta, koska lajin esiintymisestä Natura-alueen eteläosissa ei ole kattavaa tietoa. Lisäksi Metsähallitus pitää arvioinnin puutteena sitä, että hankkeen toteuttaminen 110 kV voimajohtolla esitetään vaikutusten lievennyskeinona arvioitavan hankevaihtoehdon sijaan.

Metsähallitus katsoo, ettei hankkeella ole todennäköisesti merkittäviä vaikutuksia Kaitojenvesien Natura-alueen suojeluperusteena oleviin luontotyypeihin. Myös merkittävät vaikutukset liito-oravan tunnistettuun kulkuyhteyteen Riuttasjärven länsipuolella on todennäköisesti mahdollista välttää toteuttamalla hankkeessa toteutettavalle voimajohtokäytävälle esitetyn kaltainen viherkäytävä, joka mahdollistaa liito-oravan liikkumisen. Metsähallitus pitää arvioinnin puutteena kuitenkin sitä, ettei liito-oravan esiintymistä erityisesti Natura-alueen eteläosissa ole arvioinnissa yksityiskohtaisesti kuvattu. Liito-oravan elinympäristömalli viittaa Natura-alueen eteläosien olevan erityisen soveliaista aluetta liito-oravalle. Mikäli liito-orava esiintyy em. alueella, tulee hankkeen toteuttaminen heikentämään arvioitua laajemmin lajin esiintymistä Natura-alueen eteläosissa.

Lausunnon valmistelusta on vastannut maankäytön erityisasiantuntija Asko Ijäs
Metsähallituksen luontopalveluista

Turussa 26.3.2026

Mikael Nordström
Asiointijohtaja
Metsähallitus, luontopalvelut

Tiedoksi Metsähallitus
Parkanon kaupunki
Ikaalisten kaupunki